

مهندسی IT کتابخانه‌ها

مؤلف:

صغری پروین شاهی



انتشارات آرزگار

۱۳۹۳

تقدیم،

به تمامی

کتابداران ایران زمین

موضوع: کتابخانه‌ها - تکنولوژی اطلاعات

موضوع: کتابخانه‌های الکترونیکی

شناسه افزوده: زردبان سید صادق، ویراستار

رده بندی کنگره: ۶۹۱۳۹۱ Z ۶۷۴/۷۱

رده بندی دیویی: ۰۲۱/۶۵

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۷۷۷۱

سرشناسه: پرویزشاهی، صفری؛ ۱۳۴۰ -

عنوان و نام پدیدآور: مهندسی IT کتابخانه‌ها/

صفری پرویزشاهی؛ ویراستار صادق زردبان

مشخصات نشر: بابلسر: آژگار، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۵۷ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۰۳۰-۵-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

عنوان کتاب: مهندسی IT کتابخانه‌ها

تألیف: صفری پرویزشاهی

ناشر: انتشارات آژگار

حروف چینی و صفحه آوری: انتشارات آژگار

طراح: سمیه علاءیان

نوبت و سال چاپ: اول: ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۰۳۰-۵-۲

همراه: ۰۹۱۹۱۰۹۷۵۵

پست الکترونیکی:

e. azegar@yahoo.com

حق چاپ برای این انتشارات محفوظ است

فهرست مندرجات

پیشگفتار.....	۸
مقدمه.....	۹
فصل اول	۱۰
سازماندهی دانش و خدمات کتابداری.....	۱۰
۱-۱- تعریف سازماندهی در علم کتابداری.....	۱۱
۱-۲- انواع خدمات کتابداری.....	۱۳
فصل دوم	۱۶
فهرست و فهرست‌نویسی، ضرورت و انواع آن.....	۱۶
۱-۲- فهرست و فهرست‌نویسی در کتابداری.....	۱۷
۲-۲- انواع فهرست‌نویسی.....	۱۹
۳-۲- اهمیت فهرست‌نویسی در کتابداری.....	۲۲
فصل سوم	۲۴
رایانه و نقش آن‌ها در کتابداری.....	۲۴
اهمیت رایانه در کتابداری.....	۲۵
فصل چهارم	۲۸
فهرست رایانه‌ای و انواع آن.....	۲۸

۱-۴- نرم افزار کتابخانه‌ای پارس آذرخش.....	۲۹
۲-۴- نرم افزار ماوا.....	۳۱
۳-۴- نرم افزار نوسا - سیمرغ.....	۳۲
۴-۴- نرم افزار گنجینه.....	۳۳
۵-۴- کاوش.....	۳۵
فصل پنجم	۴۰
وب و شبکه‌های جهانی وب.....	۴۰
۱-۵- تاریخچه.....	۴۱
۲-۵- ابر داده.....	۴۴
۳-۵- اینترنت.....	۴۶
۴-۵- انواع فهرست‌های کتابخانه‌ای ایران در وب.....	۴۸
فصل ششم	۵۰
فهرست‌های رایانه‌ای مبتنی بر وب.....	۵۰
۱-۶- راه‌های دست‌یابی به فهرست‌های کتابخانه‌ها از طریق وب.....	۵۱
۲-۶- ویژگی‌ها و مزایای فهرست‌های رایانه‌ای وب.....	۵۴
منابع و مآخذ.....	۵۷

نوشته‌ی ارائه شده تلاش در جهت شناسایی فهرست نویسی رایانه‌ای مبتنی بر صفحات وب و اینترنت یا به عبارتی دیگر این غول ارتباط جهانی بوده است، تا بتوان از این طریق در جهت پیشبرد اهداف، که همانا سرعت، سازندگی، پویایی و روزآمد بودن و با دنیا پیش رفتن می‌باشد را به مرحله‌ی اجرا بگذاریم. زیرا انسان همیشه در حال حرکت می‌باشد و مرحله‌ی سازندگی و خود باوری نهد. سعی و تلاش هر فرد می‌تواند او عرصه‌ی سازندگی و خود باوری نهد. اهداف ما نیز قدم گذاشتن در راه اهداف سازنده‌اش نزدیک‌تر سازد. اهداف ما نیز قدم گذاشتن در عرصه‌ی پیشرفت جهانی امروز، یعنی اینترنت، صفحات وب، سرانجام فهرست نویسی رایانه‌ای می‌باشد. که بتوانیم آن را به نسل‌های آینده سپرده، تا در جهت رسیدن به نتایج نهایی تلاش نمایند. در واقع چیزی جز علم، تکنیک و پیشرفت در زمینه‌های فناوری و آموزش عالی نخواهد بود.

سازماندهی در کتابخانه‌ها قدمتی دیرینه دارد زیرا فهرست نویسی بخشی از سازماندهی کتابخانه به شمار می‌آید. در این بخش عملیات پشت پرده در کتابخانه انجام می‌شود که باعث نظم بخشی منابع کتابخانه می‌گردد. این نظم می‌تواند در ابعاد جزئی‌تری نشو و نما کند که یکی از این ارکان جزئی و مهم فهرست نویسی می‌باشد که شناسایی منابع کتابخانه‌ها را به عهده دارد. این موارد فهرست رایانه‌ای مبتنی بر وب بوده زیرا با پیشرفت زمان، علم، تکنولوژی و فناوری (آی تی^۱) اطلاعات مشاهده خواهیم نمود که کتابخانه‌ها به سمت و سوی دیجیتال سوق پیدا کرده، نتیجتاً نرم افزارهای کتابخانه‌ای دارای کاربردهای بسیاری شده است که از جمله‌ی آن برای فهرست نویسی، برنامه نویسی می‌باشد. زیرا از این طریق می‌توان فهرست نویسی را جهانی و کارها را سریعتر و نتیجتاً به هدف مطلوب رساند که در واقع فهرست نویسی رایانه‌ای گفته می‌شود.